

Protokół

14. posiedzenia, II. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 9. Października 1884.

Początek o godzinie 11. minut 20.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Sekretarze: Posłowie Dr. Stanisław hr. Badeni, ks. Władysław Sapieha, Tytus Siengalewicz, Adam Jędrzejowicz.

Obechnych posłów 133.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z 12. posiedzenia uznaje za przyjęty gdyż żadnych przeciw niemu nie poczyniono zarzutów, protokół zaś z 13. posiedzenia jest złożony w biurze sejmowem.

Izba udziela Członkowi Sejmu Rektorowi Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie p. Rydłowi urlop do końca sesyi bieżącej.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni czyta spis petycyj wniesionych po dzień 9. Października 1884 od L. 653 do 667 włącznie, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji powodziowej L. 653, 662.

„ budżetowej L. 654, 655, 657, 660, 661, 663, 664, 665.

„ petycyjnej L. 656, 666.

Przy petycji L. 658 wnosi p. Struszkiewicz odesłanie takowej do komisji prawniczej z wezwaniem przedłożenia sprawozdania na sesyi bieżącej.

Izba uchwala ten wniosek.

Następnie przekazano komisji szkolnej petycję L. 659.

Na wniosek p. hr. Szczęsnego Koziembrodzkiego uchwala Izba przeniesienie petycji do L. 667 z komisji budżetowej do komisji dla spraw gospodarstwa krajowego.

Marszałek uwiadamia Izbę o otrzymanem drogą telegraficzną za pośrednictwem hr. Tarnowskiego podziękowaniu pogorzalców gm. Tarnobrzega za uchwaloną przez Wysoki Sejm pomoc pieniężną.

Na wniosek p. Męcińskiego uchwała Izba przeniesienie petycyi do L. 166. 480 i 740 z komisji drogowej do komisji kolejowej — zaś petycyi do L. 771 z komisji drogowej do komisji budżetowej.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji konkurencyjnej z projektem noweli do ustawy o konkurencyi kościelnej z dnia 15. Sierpnia 1866 i rezolucyi do c. k. Rządu.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald czyta :

§. 12. Wydatki na pokrycie potrzeb kościelnych z odprawianiem liturgii połączonych, jak też koszt utrzymania organisty lub diaka i innych sług kościelnych, pokrywane będą ze źródeł w §§. 1. i 2. wyrażonych. W razie niedostateczności tych źródeł, otrzyma paroch na pokrycie tych wydatków od parafian kwotę ryczałtową, która łącznie z pokryciem w §§. 1. i 2. wskazanem, nie może rocznie przynosić kwoty 100 zł.

Rozłożenie na parafian dzieje się w miarę podatków stałych przez nich parafii opłacanych

Członek Sejmu ks. Biskup Solecki wnosi do §. 12. następującą dostatecznie popartą poprawkę:

Ustęp 1. §. 12. ma brzmieć:

Wydatki na pokrycie kosztów kościelnych z odprawianiem liturgii połączonych, jako też koszt utrzymania organisty lub diaka i innych sług kościelnych, pokrywane będą ze źródeł w §§. 1. i 2. wyrażonych.

W razie udowodnionej przez proboszcza niedostateczności tych źródeł, wyznaczy komitet parafialny corocznie na ścisłą potrzebę ograniczoną kwotę, którą złożą parafianie.

Ustęp 2 bez zmiany.

Przemawiają pp. W. Koziobrodzki, ks. Biskup Solecki powtórnie, ks. Sawa.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu sprawozdawcy, Izba uchwała §. 12. ustęp pierwszy zgodnie z wnioskiem ks. Biskupa Soleckiego — zaś ustęp drugi według wniosku komisji.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald wnosi imieniem komisji do ustępu końcowego §. 14. następujący dodatek „którego wybiera komitet z pośród siebie większością głosów“ i czyta:

§. 14. Komitet parafialny sprawuje następane czynności:

1. Ma sobie poruczony nadzór nad budynkami kościelnymi i plebańskimi, czuwa nad ich utrzymaniem w dobrym stanie, przeprowadza budowy i restauracye budynków;

2. wymierza corocznie opłaty przypadające w myśl §§. 4. i 12., ściąga takowe w razie potrzeby za pośrednictwem politycznej władzy powiatowej i zawiaduje tymi funduszami;

3. uchwała i przeprowadza we własnym zakresie budowę i naprawy, jeżeli kosztą 100 zł. rocznie nie przekraczają;

4. najdalej do końca Września każdego roku sporządza preliminarz dochodu i rozchodu następnego roku;

5. najdalej do końca Lutego każdego roku sporządza zamknięcie rachunków za rok ubiegły i ogłasza, że wszystkim stronom interesowanym wolno je przeglądać w kancelaryi parafialnej przez dni 30 od dnia ogłoszenia, — stronom interesowanym wolno jeszcze w ciągu dni 14 po upływie tego terminu wnieść zarzuty do politycznej władzy powiatowej.

Organem wykonawczym komitetu parafialnego jest jego przewodniczący, którego wybiera komitet z pośród siebie większością głosów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 14. zgodnie z wnioskiem komisji i dodatkiem słów do ustępu końcowego „którego wybiera komitet z pośród siebie większością głosów.“

Sprawozdawca p. ks. Buchwald czyta :

§. 16. Polityczna władza powiatowa rozpisze rozprawę konkurencyjną i zawezwie do niej odnośny ordynaryat i wszystkie do konkurencyi obowiązane strony. Dowody doręczenia należy złożyć przy rozpoczęciu rozprawy.

Patron i właściciel obszaru dworskiego mogą się zastąpić przez pełnomocnika, paroch zaś przez swego zastępcę w funkcyjach kościelnych. Każda gmina wybiera bezwzględną większością głosów parafian tego samego obrządku prawo wyboru w gminie mających swego pełnomocnika. Każdej z tych stron należy się głos bez względu na to, czy w danym razie przyczynia się lub nie przyczynia do pokrycia kosztów.

Do powzięcia uchwały potrzebna jest obecność większej połowy uprawnionych do głosowania i absolutna większość obecnych. W braku kompletu należy na koszt winnych rozprawę odroczyć i na tym drugim terminie bez względu na liczbę obecnych przeprowadzić.

P. ks. Kopyciński wnosi do §. 16. następującą poprawkę jako ustęp końcowy:

W razie niepowzięcia żadnej uchwały, tudzież w razie powzięcia niekorzystnej uchwały odnoszącej się do budowy lub restauracyi budynków kościelnych lub plebańskich, władza polityczna w porozumieniu z ordynaryatem po zbadaniu sprawy sama wyda odpowiednie postanowienie.

Izba nie popiera poprawki p. ks. Kopycińskiego i w głosowaniu uchwała § 16. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald oświadcza imieniem komisji, iż komisja cały §. 19 cofa, wskutek czego wypuścić należy także cytat §. 19. w art. I. — i czyta:

§. 20. Najpóźniej we dwa miesiące po ukończonej budowie lub restauracyi, obowiązany komitet parafialny złożyć rachunki i ogłosić za pośrednictwem zwierzchności gminnych i obszarów dworskich w całej parafii z oznajmieniem, że rachunki przejrzane być mogą w kancelaryi parafialnej przez dni 30 od dnia ogłoszenia i że w przeciągu 14 dni po tym terminie wolno stronom interesowanym wnieść zarzuty do politycznej władzy powiatowej.

Izba uchwała §. 20. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald czyta:

§. 21. Polityczna władza powiatowa dzierży kontrolę nad czynnościami komitetu parafialnego i zarządza w razie zaniedbania przez komitet obowiązków, stosowne środki zaradcze.

Izba uchwała §. 21. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald czyta:

§. 22. Polityczna władza powiatowa rozstrzyga w zwykłym toku instancyi zażalenia przeciw uchwałom i zarządzeniom komitetu parafialnego wniesione w terminie 14 dni.

Izba uchwała § 22. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald czyta Art. II. tytuł i wstęp w brzmieniu następującem:

Art. II. Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

U s t a w a

z dnia . . . . . mocą której zostają zmienione niektóre postanowienia ustawy z dnia 15. Sierpnia 1866 (Dz. ust. kraj XIV. z dnia 30. Grudnia 1866) o pokryciu kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, tudzież sprawiania przyrzędów i sprzętów kościelnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Izba uchwała Art. II. tytuł i wstęp zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy. Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania — uchwała Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu w brzmieniu następującem:

U s t a w a

z dnia . . . . . mocą której zostają zmienione niektóre postanowienia ustawy z dnia 15. Sierpnia 1866 (Dz. ust. kraj. XIV. z dnia 30. Grudnia 1866) o pokryciu kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, tudzież sprawiania przyrządów i sprzętów kościelnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

§§. 4., 9., 12., 14., 16., 20., 21., 22. ustawy z 15. Sierpnia 1866 o konkurencyi kościelnej przestają obowiązywać, a mają odtąd brzmieć:

§. 4. Do innych wydatków budowniczych przy zabudowaniach plebańskich i gospodarskich przyczyniać się powinien paroch wtedy, jeżeli czysty dochód z parochii nie jest mniejszy jak 500 zł. i nie mniejszy jak kongrua jemu się należąca.

Od nadwyżki przenoszącej ten dochód, opłacać winien paroch w roku do funduszu konkurencyjnego, a mianowicie: od nadwyżki nie przekraczającej 200 zł. 3%, od nadwyżki nie przekraczającej 400 zł. 5%, od nadwyżki zaś większej 8%.

Gdyby z tych opłat rocznych urósł kapitał, który z innemi na ten sam cel przeznaczonymi funduszami (§. 1. ust.) zabezpiecza w trwały sposób koszta utrzymania plebańskich budynków mieszkalnych i gospodarskich, zwolni polityczna władza krajowa w porozumieniu z właściwym ordynaryatem parocha od dalszych opłat. Zwolnienie to ustaje, skoro rzeczzone fundusze okażą się niedostatecznymi.

§. 9. Kościoły filialne i zabudowania mieszkalne i gospodarskie dla duchownych, którzy przy nich są eksponowani, mają przy pomocy rozporządzalnego majątku tych kościołów stawiąć i utrzymywać ci, w których interesie te kościoły i zabudowania istnieją, jeżeli inne prawne zobowiązania w tej mierze nie zachodzą. Parafianie jednak tych miejscowości, w których się znajduje odpowiedni tylko nieparafialny kościół publiczny ich staraniem utrzymany, wolni są od konkurencyi do wydatków na budynek kościoła parafialnego. Od obowiązku konkurencyi do wydatków na budynki parafialne, uwalnia tylko osobna w tym względzie istniejąca umowa, albo okoliczność, że ekspozyt przy takim kościele aplikowany jest przez biskupa do samoistnego spełniania wszelkich funkcji parafialnych.

§. 12. Wydatki na pokrycie potrzeb kościelnych z odprawianiem liturgii połączonych, jako też koszta utrzymania organisty lub diaka i innych sług kościelnych, pokrywane będą ze źródeł w §§. 1 i 2 wyrażonych.

W razie udowodnionej przez proboszcza niedostateczności tych źródeł, wyznaczy komitet parafialny corocznie na ścisłą potrzebę ograniczoną kwotę, którą złożą parafianie.

Rozłożenie na parafian dzieje się w miarę podatków stałych przez nich w parafii opłacanych.

§. 14. Komitet parafialny sprawuje następujące czynności:

1. Ma sobie porzezony nadzór nad budynkami kościelnymi i plebańskimi, czuwa nad ich utrzymaniem w dobrym stanie, przeprowadza budowy i restauracye budynków;

2. wymierza corocznie opłaty przypadające w myśl §. 4. i 12., ściąga takowe w razie potrzeby za pośrednictwem politycznej władzy powiatowej i zawiaduje tymi funduszami;

3. uchwała i przeprowadza we własnym zakresie bndowle i naprawy, jeżeli koszta 100 zł. rocznie nie przekraczają;

4. najdalej do końca Września każdego roku sporządza preliminarz dochodu i rozchodu następnego roku;

5. najdalej do końca Lutego każdego roku sporządza zamknięcie rachunków za rok ubiegły i ogłasza, że wszystkim stronom interesowanym wolno je przeglądać w kancelaryi parafialnej

przez dni 30 od dnia ogłoszenia, -- stronom interesowanym wolno jeszcze w ciągu dni 14 po upływie tego terminu wnieść zarzuty do politycznej władzy powiatowej.

Organem wykonawczym komitetu parafialnego jest jego przewodniczący, którego wybiera komitet z pośród siebie większością głosów.

§. 16. Polityczna władza powiatowa rozpisze rozprawę konkurencyjną i zawezwie do niej odnośny ordynaryat i wszystkie do konkurencyi obowiązane strony. Dowody doręczenia należy złożyć przy rozpoczęciu rozprawy.

Patron i właściciel obszaru dworskiego mogą się zastąpić przez pełnomocnika, paroch zaś przez swego zastępcę w funkcjach kościelnych. Każda gmina wybiera bezwzględną większością głosów parafian tego samego obrządku, prawo wyboru w gminie mających, swego pełnomocnika. Każdej z tych stron należy się głos bez względu na to, czy w danym razie przyczynia się lub nie przyczynia do pokrycia kosztów.

Do powzięcia uchwały potrzebna jest obecność większej połowy uprawnionych do głosowania i absolutna większość obecnych. W braku kompletu należy na koszt winnych rozprawę odroczyć i na tym drugim terminie bez względu na liczbę obecnych przeprowadzić.

§. 20. Najpóźniej we dwa miesiące po ukończonej budowie lub restauracyi, obowiązany komitet parafialny złożyć rachunki i ogłosić za pośrednictwem zwierzchności gminnych i obszarów dworskich w całej parafii z oznajmieniem, że rachunki przejrzane być mogą w kancelaryi parafialnej przez dni 30 od dnia ogłoszenia i że w przeciągu 14 dni po tym terminie wolno stronom interesowanym wnieść zarzuty do politycznej władzy powiatowej.

§. 21. Polityczna władza powiatowa dzierży kontrolę nad czynnościami komitetu parafialnego i zarządza w razie zaniedbania przez komitet obowiązków, stosowne środki zaradcze.

§. 22. Polityczna władza powiatowa rozstrzyga w zwykłym toku instancyi zażalenia przeciw uchwałom i zarządzeniom komitetu parafialnego wniesione w terminie 14 dni.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Marszałek otwiera rozprawę nad projektem ustawy (A) o ubezpieczeniu budynków kościelnych i plebańskich od ognia.

W ogólnej rozprawie wnosi p. J. Popiel do §. 2. następującą poprawkę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

W projekcie ustawy o ubezpieczeniu budynków kościelnych i plebańskich od ognia Art. I. punkt 2. ma brzmieć jak następuje: Wydatki na rzeczne ubezpieczenie mają być pokryte w braku innych funduszków z datku od stron konkurujących w miarę podatków stałych, jakie w obrębie parafii opłacają.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej -- przystępuje Izba do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca ks. Buchwald czyta:

Art. I.

§. 1. Komitet parafialny utworzony w myśl §. 13. ustawy o konkurencyi kościelnej z dnia 15. Sierpnia 1866 (Dz. ust. kraj. XIV. z 30. Grudnia 1866) powinien budynki kościelne i plebańskie w zakładzie asekuracyjnym bez przerwy ubezpieczać od ognia.

P. Romanowicz wnosi zmianę formy kodyfikacyjnej w ten sposób, aby opuścić przed §. 1. słowa „Art. I.“ i po §. 3. „Art. II.“, a natomiast umieścić po §. 3. projektu ustawy §. 4.

Przystąpiono do głosowania.

Marszałek poddaje pod głosowanie §. 1.

Izba uchwała §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald czyta:

§. 2. Wydatki na rzeczony ubezpieczenie mają być w ten sam sposób pokryte, jak koszta stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich.

Marszałek podaje do poparcia poprawkę p. J. Popiela.

Izba nie popiera poprawki p. J. Popiela i w głosowaniu uchwała §. 2. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald czyta:

§. 3. Wynagrodzenie uzyskane za szkodę pożarem wyrządzoną, wpływa do funduszu konkurencyjnego i jedynie użyte być może na odhundowanie lub naprawę budynku przez ogień zniszczonego lub uszkodzonego.

Izba uchwała §. 3. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald oświadcza, iż przyjmuje imieniem komisji proponowaną

§. 4. Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty. przez p. Romanowicza zmianę w sposobie kodyfikacyi i czyta §. 4. tytuł i wstęp w brzmieniu następującem:

U s t a w a

z dnia . . . . . o nbezpieczeniu budynków kościelnych i plebańskich od ognia.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Izba uchwała §. 4. tytuł i wstęp zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy, uchwaliwszy następuje na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy oraz tytuł i wstęp w trzecim czytaniu, w następującem brzmieniu:

U s t a w a

z dnia . . . . . o ubezpieczeniu budynków kościelnych i plebańskich od ognia.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1. Komitet parafialny utworzony w myśl §. 13. ustawy o konkurencyi kościelnej z dnia 15. Sierpnia 1866 (Dz. ust. kr. XIV. z 30. Grudnia 1866) powinien budynki kościelne i plebańskie w zakładzie asekuracyjnym bez przerwy ubezpieczać od ognia.

§. 2. Wydatki na rzeczony ubezpieczenie mają być w ten sam sposób pokryte, jak koszta stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich.

§. 3. Wynagrodzenie uzyskane za szkodę pożarem wyrządzoną, wpływa do funduszu konkurencyjnego i jedynie użyte być może na odbudowanie lub naprawę budynku przez ogień zniszczonego lub uszkodzonego.

§. 4. Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Marszałek otwiera rozprawę nad projektem ustawy o ustanowieniu funduszu parafialnego zapasowego w parafiach wyznania katolickiego.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald czyta następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

W każdej parafii wyznania katolickiego ma istnieć fundusz parafialny zapasowy na pokrycie kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich, jeżeli koszta te nie znajdują zupełnego pokrycia w istniejących i niewątpliwych funduszach lub zobowiązaniach specjalnych.

§. 2.

Do funduszu tego wpływają oprócz dobrowolnych datków, roczne opłaty stron konkurencyjnych, wynoszące 1% podatków bezpośrednich w obrębie parafii opłacanych.

Polityczna Władza krajowa zwolni od opłaty do funduszu zapasowego, jeżeli ten fundusz łącznie ze środkami w §§. 1—7 w ustawie o konkurencyi kościelnej z 15. Sierpnia 1866 (Dziennik ustaw krajowych XIV. z 30. Grudnia 1866) wskazanymi, ubezpiecza przynajmniej w połowie kosztu na utrzymanie budynków kościelnych i plebańskich w należywym stanie. Zwolnienie ustaje, skoro fundusz zapasowy wyczerpie się lub zmniejszą.

§. 3.

Fundusz zapasowy o tyle użyty być może do pokrycia kosztów stawiania i reparacyi budynków kościelnych i plebańskich właściwej parafii, o ile nie wystarczają środki wykazane w §§. 1—7 ustawy o konkurencyi kościelnej (§. 2).

§. 4.

Komitet parafialny utworzony w myśl §. 13. ustawy o konkurencyi kościelnej, ściągą w razie potrzeby za pośrednictwem politycznej władzy powiatowej, opłaty do funduszu zapasowego i zawiaduje nim stosownie do powyższych postanowień.

§. 5.

Zażalenia lub odwołania się od uchwał Komitetu parafialnego w sprawach funduszu zapasowego, rozstrzyga polityczna władza powiatowa.

§. 6.

Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświaty polecam wykonanie tej ustawy.

Przemawia p. Płaziński i stawia następujący dostatecznie poparty

W n i o s e k

Nad ustawą B. komisji konkurencyjnej kościelnej, w przedmiocie ustanowienia funduszu parafialnego zapasowego w parafiach wyznania katolickiego — przechodzi się do porządku dziennego.

P. Romer popiera ten wniosek.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej i przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala wniosek p. Płazińskiego.

Sprawozdawca p. ks. Buchwald czyta następujące rezolucye:

Wzywa się c. k. Rząd, aby

1. wyjednał w drodze ustawodawczej zmianę ustawy państwowej z dnia 7. Maja 1874 (Dz. ust. państw. Nr. 50) w tym kierunku, iżby

a) mocą ustawy krajowej mogli być pociągani do konkurencyi kościelnej także katolicy odnośnego obrządku nie mieszkający w parafii, jeżeli w jej obrębie posiadają majątki nieruchomości;

b) aby obowiązek konkurencyi kościelnej osób prawnych w myśl §. 10. krajowej ustawy z 15. Sierpnia 1866 żadnej nie ulegał wątpliwości;

2. w myśl istniejących przepisów przeprowadził jak najrychlej rozdział majątku ściśle kościelnego od majątku beneficjalnego;

3. postarał się we właściwej drodze o uregulowanie administracyi majątku ściśle kościelnego.

W rozprawie ogólnej przemawia p. A. Jędrzejowicz.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej, uchwala Izba w rozprawie szczegółowej zgodnie z wnioskiem komisji oddzielnie ustęp pierwszy, a, i b, następnie ustęp drugi i trzeci bez rozprawy.

Izba przyjmuje wniosek sprawozdawcy p. ks. Buchwalda, iż powziętemi uchwałami załatwione zostają petycje do L. 140 i 207.

Z porządku dziennego następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków samoistnych niedotowanych, budżetem nieobjętych za r. 1882.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujące wnioski komisji :

Komisya budżetowa wnosi :

I. Wysoki Sejm raczy zamknięcia rachunków funduszków samoistnych, niedotowanych, budżetem nieobjętych, za r. 1882. przyjąć do wiadomości.

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić rezolucye zamieszczone na str. 5 i 9 tego sprawozdania.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Romanowicz czyta :

I. Wysoki Sejm raczy zamknięcia rachunków funduszków samoistnych, niedotowanych, budżetem nieobjętych, za r. 1882 przyjąć do wiadomości.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Romanowicz czyta :

Poleca się Wydziałowi krajowemu. aby w następujących sprawozdaniach ze swych czynności zamieszczał szczegółową relacyę o stanie sprawy fundacyi Głowińskiego, z Salamonom Tandem.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Romanowicz czyta :

I. Pozostały fundusz zapomogi z roku 1866. — zostanie z dniem 1. Stycznia 1885 jako osobny fundusz zniesiony i wcielony będzie z aktywami i pasywami swemi do funduszu krajowego.

II. Do budżetu na r. 1885 wstawioną będzie w dziale dochodów kwota 25.000 zł. jako wpływy ze zwrotu pożyczek, z funduszu tego Wydziałom powiatowym już udzielonych, tudzież kwota 50.000 zł. jako prawdopodobna zwyżka kasowa z końcem b. r.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby :

1) od d. 1. Stycznia 1885 wcielenie pozostałego funduszu zapomogi z r. 1866 do funduszu krajowego książkowo przeprowadził;

2) dalszego udzielania pożyczek z tego funduszu — z wyjątkiem już przyrzeczonych zaprzestał;

3) w preliminarz na rok 1886 i lat następnych wstawiał jako dochód wynikające z planów umorzenia zwroty od Wydziałów powiatowych na rachunek pożyczek, z funduszu tego udzielonych, i wszelkie inne spodziewane dochody tego funduszu.

Izba uchwała oddzielnie ustęp I, II. i III, punkt 1, 2, i 3, zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Z porządku dziennego następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Reprezentacji powiatowej we Lwowie w sprawie zaprowadzenia w drodze ustawodawczej paszportów dla koni.

Sprawozdawca p. A. Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Nad petycją Reprezentacji powiatu Lwowskiego, o zaprowadzenie paszportów dla koni w drodze ustawy krajowej, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Z porządku dziennego następuje :

Sprawdzenie wyborów poselskich :

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze uzupełniającym posła na Sejm krajowy z kurji gmin wiejskich okręgu wyborczego Dębica Pilzno, z następującym wnioskiem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Jana Kochanowskiego na posła z mniejszych posiadłości okręgu wyborczego Debica-Pilzno uznać za ważny.

Podezas czytania sprawozdania obejmuje przewodnictwo Zastępca Marszałka ks. Biskup Sembratowicz.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydziału krajowego bez rozprawy.

Z porządku dziennego następują:

Sprawozdania o petycyach budżetu nieobciążających.

Sprawozdawca komisji administracyjnej p. Romer czyta sprawozdanie komisji administracyjnej o petycyi l. 356 lekarzy i mieszkańców zakładu zdrojowego w Krynicy — z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę lekarzy i mieszkańców zdrojowiska w Krynicy odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia tych żądań petycyi, które się odnoszą do ulepszenia miejscowych urzędzeń.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Małecki czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycyi l. 584, Rady szkolnej miejscowej w Bobrku o podwyższenie płacy nauczycielom — z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Niniejszą petycyę oddaje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Małecki czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycyi l. 589, Rady szkolnej miejscowej w Zarkach o podwyższenie plac nauczycielom — z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę niniejszą odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji petycyjnej p. Ochrymowicz czyta:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycyi l. 182, Seliga Rosenstraucha, dzierżawcy myta w Buczacu, Monasterzyskach i Zaleszczykach małych, o opuszczenie części tenuty dzierżawnej, odpowiadnej do poniesionych strat lub zwolnienie z kontraktu dzierżawnego, z następującym wnioskiem:

Nad petycyą Seliga Rosenstraucha o opust z czynszu dzierżawnego lub zwolnienie z kontraktu, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji petycyjnej p. Gniewosz czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycyi L. 227 gminy Fryształa względem wyjednania dodatkowego artykułu do ustawy o szupaśnictwie co do zaliczenia kosztów utrzymania szupaśników od chwili wydania wyroku sądowego względem odszupasowania przez fundusz krajowy, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przyspieszył zmianę ustawy o przynależności z dnia 3. grudnia 1863 L. 105 w kierunku wskazanym uchwałą sejmową z dnia 17. Października 1881.
2. Petycyę gminy Frysztak przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia na najbliższej sesji wniosku w kierunku możliwego ulżenia gminom z siedzibą c. k. Sądów

w ponoszeniu kosztów utrzymania obcych włóczęgów wypływających z §. 14. al. 1. ust. państw. z dnia 27. Lipca 1871 L. 88 przez przyjęcie takowych na fundusz krajowy — z zastrzeżeniem zwrotu od gmin przynależnych.

Podczas czytania sprawozdania obejmuje przewodnictwo napowrót Marszałek krajowy.

Izba uchwała wnioski komisji petycyjnej bez rozprawy.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 10. Października 1884. godzinę

11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 15. posiedzenia, II. sesji, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w Piątek dnia 10. Października 1884 o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych szkołach rolniczych w Dublanach, tudzież o folwarku Dublańskim. — Sprawozdawca poseł Wereszczyński.
2. Sprawozdanie komisji dla spraw gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie krajowej średniej szkoły rolniczej, szkoły ogrodniczej i folwarku w Czernichowie. — Sprawozdawca poseł Langie.
3. Sprawozdanie Wydziału krajowego o przekazanej mu petycji gminy Chodorów w sprawie uznania drogi Rohatyńsko - Stryjskiej za krajową. — Sprawozdawca poseł Władysław Badeni.
4. Sprawozdania Wydziału krajowego o udzieleniu zezwolenia na pobór opłat mytniczych.
  - I. 1. Radzie powiatowej w Tarnobrzegu na drodze powiatowej Tarnobrzeg - Stale;
  2. Radzie powiatowej w Bochni na drodze powiatowej Bocheńsko - Łapanowskiej;
  3. Radzie powiatowej w Grybowie: a) na drodze powiatowej Zborowicko - Grybowski, b) na drodze powiatowej z Grybowa ku Krynicy, c) od mostu na rzece Białej, między Wojnarową a Wilczyskami.
  - II. 1. Obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Burzynie powiatu Tarnowskiego od mostu na rzece Białej;
  2. gminie miasta Dobeżyc powiatu Wielickiego od mostu na rzece Rabie;
  3. obszarowi dworskiemu w Spasie powiatu Staromiejskiego od mostu na rzece Dniestrze.
  - III. Na dalszy pobór myta kopytkowego:
    1. Gminie miasta Brzeżan;
    2. „ „ Stanisławowa;
    3. „ „ Przemyśla;
    4. „ „ Rzeszowa. — Sprawozdawca poseł Władysław Badeni.
5. Sprawozdania o petycjach budżetu nieobciążających.

Koniec posiedzenia o godzinie 2. min. 10.

Marszałek krajowy :

Dr. Zyblikiewicz w. r.

Sekretarze :

St. Badeni w. r.

Slengalewicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 7. Października 1884.

653. Zamarstynów gmina przez p. Merunowicza w sprawie regulacji rzeki Pełtwi.
  654. Józef Proszowski uczeń szkoły sztuk pięknych w Krakowie przez p. Wojciecha Dzieduszyckiego o stypendyum w kwocie 500 złr. celem dalszego kształcenia się w rzeźbiarstwie.
  655. Hadynkowce gmina przez p. Siczynskiego o zapomogę 300 złr. na budowę szkoły.
  656. Mieszkańcy Podwoleczysk przez p. ks. Kaczałę o przeniesienie zapory mytniczej na koniec miasta przy grobli rosyjskiej.
  657. Mieszkańcy Podwoleczysk przez p. ks. Kaczałę o subwencyę 1000 złr. na budowę szkoły.
  658. Towarzystwo „ochrony własności ziemskiej“ w Limanowy przez p. Strnszkiewicza, o usunięcie orzeczenia Najwyższego Trybunału z dnia 11. Grudnia 1883 l. 468 naruszającego ustawę krajową z dnia 1 Listopada 1868 (l. 25 Dz. u. kr.).
  659. Towarzystwo pedagogiczne w Bochni przez p. Hoszarda w sprawie zmiany ustawy szkolnej.
  660. Aleksander Czemeryński przez p. Wereszczyńskiego o zapomogę.
  661. Komitet cerkiewny w Trościańcu przez p. Siengalewicza o zapomogę 300 złr. na budowę cerkwi.
  662. Gminy Osieczany, Droginia, Brzęcowice i Dolina wieś przez p. Lasockiego o zapomogę na zasiewy z powodu klęski powodzi.
  663. Komitet cerkiewny w Trościańcu przez p. Siengalewicza, o zapomogę 300 złr. na budowę szkoły.
  664. Franciszek Dobrowolski przez p. Wierzbickiego o subwencyę na urządzenie dwóch warsztatów tkackich we Kwowie.
  665. Henryka Hecker przez p. Smolkę o subwencyę na budowę mostu w Myszynie.
  666. Wawrzyniec Durkalec i Szymon Wojciechowski, stróże Wydziału kraj. przez p. Skarszewskiego, o stabilizacyę.
  667. Zarząd centralny Towarzystwa pszczelniczo ogrodniczego we Lwowie przez p. Merunowicza o subwencyę na krzewienie wśród włościan sadownictwa i pszczelnictwa.
-

